

БАЛКАНСКИОТ ЗЕЛЕН ПОЈАС КАКО ЕКОЛОШКИ КОРИДОР ЗА МЕЧКАТА, ВОЛКОТ И РИСОТ

Проектот "Балканскиот зелен појас како еколошки коридор за мечката, волкот и рисот" е поттикнат и реализиран од германската невладина организација "EURONATUR"-European Nature Heritage Fund во соработка со невладини организации од Македонија (Македонското еколошко друштво - МЕД) и Албанија (Preservation and protection of Nature and Environment in Albania - PPNEA), а финансиски потпомогнат од германската агенција за заштита на природата - BFN. Целта на проектот е да се изврши валоризација на природните вредности на планината Јабланица (планинската зона) со акцент на крупните ѕверови - мечка, волк и рис.

apolo
images

ЈАБЛАНИЦА

ДЕЛ ОД ЕВРОПСКИОТ ЗЕЛЕН ПОЈАС

ЈАБЛАНИЦА - ИДЕН НАЦИОНАЛЕН ПАРК

Сите активности на проектот се насочени кон определување на природните вредности на планината Јабланица и можностите за прогласување заштитено подрачје (национален парк). При тоа, од големо значење е правилното информирање на локалното население за тоа што всушност претставува националниот парк.

Национален парк претставува претежно непроменето подрачје на копно или вода кое има особени природни вредности и служи за зачувување на природното, културното и духовното богатство на подрачјето опфатено со националниот парк. Со него управува јавна установа - национален парк преку донесување план за управување со подрачјето, со претходна согласност од органот на државата задолжен за заштита на природата. Во националниот парк е забрането да се вршат активности кои ја загрозуваат автентичноста на природата на националниот парк (интензивно сечење на дрвја, лов на дивеч, палење оган и сл.). Но, локалното население сепак ќе може да се занимава со традиционално земјоделство, како и со одржливи туристичко-рекреативни активности на начин на кој не се доведува во прашање опстанокот и природната рамнотежа на растителните и животинските видови во националниот парк.

ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ ОДЛИКИ

Планината Јабланица се наоѓа во југо-западниот дел на Македонија и претставува еден од најдолгите планински масиви во западниот дел од земјата (34 км). Има неколку планински врвови повисоки од 2000 м.н.в., од кои највисок е Црн Камен (2257 м.н.в.). Геолошки планината претставува комплекс од варовнички и силикатни масиви. На неа се наоѓаат четири поголеми и исто толку помали глацијални езера. Релјефот е многу комплексен заради бројните влијанија во текот на геолошката еволуција.

БИОЛОШКА РАЗНОВИДНОСТ

Планината Јабланица се одликува со голема биолошка разновидност што се должи на нејзината специфична географска положба, климатските, геолошките, геоморфолошките, хидрографските, педолошките и други карактеристики, како и промените што се случувале во изминатите геолошки периоди. Таа изобилува со многу ретки и ендемични растенија, габи и животни.

Позначајни растенија се балканскиот ендемичен петтоигличест бор - молика (*Pinus peuce*), тревестиот врес (*Erica herbacea*), памарковиот аконитум (*Aconitum lamarkii*), карпестата молткеа (*Moltkaea petrea*), инсектојадната *Pinguicula hirtiflora*, Јабланичкиот каранфил (*Dianthus jablanicensis*), генистата (*Genista radiata*) и многу други. Глацијалните езера, планинските потоци и тресетиштата обилуваат со ендемични видови алги.

Јабланица е живеалиште на сите крупни ѕверови распространети на Балканот: мечката (*Ursus arctos*), волкот (*Canis lupus*) и рисот (*Lynx lynx martinoi*). Популацијата на рисот во западна Македонија претставува посебен подвид - балкански рис. Тука се среќаваат и срната (*Capreolus capreolus*), дивата коза (*Rupicapra rupicapra balkanica*), дивата мачка (*Felis silvestris*), суриот орел (*Aquila chrysaetos*) и други. Исто така, застапени се и бројни ретки и ендемични видови на инсекти, пајаци и полжави.

